Napsal uživatel Belmondo
Sobota, 20 Listopad 2010 09:26

Jednou z nejzajímavějších nových tváří letošního folkového roku se stal písničkář **Monty**. Může se pochlubit rozsáhlou hudební minulostí i výraznou současnou tvorbou a interpretací. Podařilo se mu vplout do folkových vod tak rychle, že i na FOLKtime se kolem něho rozbouřilo několik diskusí. A protože mě zajímalo víc než jen povrchní pohled a poslech, požádal jsem Montyho o rozhovor, který mnohé vysvětluje. Pokud byste měli chuť na jeho písničky, navštivte jeho webové stránky (http://montyfolk.cz) nebo ještě lépe některý z jeho koncertů, třeba právě z chystané šňůry společně se Žambochy a Arnoštem Frauenbergem na začátku prosince v Praze, Plzni, Hradci Králové, býkovicích, Olomouci a Brně.

Proč pro Montyho není důležité občanské jméno? Přezdívkou "Monty" jsem byl obdařen na pionýrském táboře, když mi bylo sedm let. Psal se rok 1986 a největší trend mezi dětmi byli plyšoví MONČIČÁCI . Jméno „ **Jiří Motyčák** " bylo během prvního dne zkomoleno na „Monči čák" a za pár dní už mi nikdo neřekl jinak, než MONTY. Po návratu domů se přezdívka ujala i u ostatních dětí, následně u dospělých a to i z řad rodiny. Čili dnes mne tak oslovuje většina známých a příbuzných. Mojí ženu občas u nás v Přibicích oslovují „paní Montyová". Pro mne přezdívka „Monty" je v podstatě synonymum mého občanského jména a přiznám se, že jsem již laškoval s myšlenkou „Vrýt oficiálně Montyho do občanky".

*Stylizace do vlastní vizitky „**Jsem tlustý pán**" je myslím vcelku chytrý tah. Každý interpret by měl být zapamatovatelný. Stejně výrazná je i **Ška redá holka** . Nebojíš se toho, že by ses mohl stát interpretem „dvou písniček"?*

Určitě se nebojím. Obě písně vznikly během jednoho dopoledne. Docela přesně si vybavuji, jak sedím v obýváku, jenom tak si brnkám, nacházím melodické motivy a slova do nich padají, jako bych se učil již léta napsanou píseň. Chvíli píši text Tlusťocha, chvíli Škaredky. Spíše jsem v ten okamžik hledal frázování a melodiku zpěvu než samotné téma textu. Smysl v těch slovech jsem našel, až jsem udělal poslední tečku. V písních netaktizuji, tady žádný záměr nebo chytrý tah nehledej. Občas mi někdo napíše svůj pohled na mou tvorbu a je k neuvěření, co všechno lidé v mých písničkách nacházejí. Jsem jim vděčný, že se dovedou oprostit od hitových formulek a hledají třeba ve „ *Snídani s Bohem*". Takže se nebojím, že bych zůstal u dvou písní.

Dal by se tvůj hudební vývoj nazvat od folku k bigbítu a zpět? Jako kluk jsem chodil k sousedům hrát a zpívat folkařinky, potom jsem začal hrát ve folkové kapele
Duo Juyos
Complet
. Během jednoho roku měla kapela bicí a já elektrickou kytaru. Rázem to byl rock-folk. Začal jsem objevovat půvab v bigbeatu a alternativě. V tu chvíli jsem cítil určitou tvůrčí svázanost ve folkových vodách. Během pár let jsem stál na pódiu a třepal hlavou s
Mimostojícími.
Trochu se mi stýskalo po jemných kytarách a tak jsem si občas odskočil k folku. Kdyby se Mimostojící nerozpadli, byl bych asi ještě teď písničkář, hrající v rockové kapele. Přiznám se, že bývám zaražen, když kritikové tvrdí, že moje působení v různých hudebních stylech je vlastně jenom jakousi vypočítavostí. Muzika jde přeci ruku v ruce se svobodou a já si tu svobodu nehodlám nechat vzít.

Je nějaký protiklad v tom, když si posluchač pustí tvoje milé a laskavé povídání na Rádiu Proglas a pak si přečte některé ostřejší diskusní příspěvky na FOLKtime? Rozdíl je jen ve formě podání, názory jsou totožné. Rozhovor na Rádiu Proglas jsem dělal s
Milanem Tesařem
. Je to velmi výjimečný člověk, který umí vytvořit během několika vteřin klidnou atmosféru. Na FOLKtime jsem diskutoval hlavně s panem
Milošem Kellerem
. Miloš má zase v sobě velmi excelentní schopnost lidi nakopnout a urazit. Každopádně jsou to dva výrazné pohledy na muziku, které je třeba respektovat. Tesař se na muziku dívá jako na krajinu. Zajímá se, co bude za dalším kopcem, občas koukne do jeskyně nebo vyleze na strom, aby se podíval, zdali tam není schováno něco, co stojí za pozornost. Pohled pana Kellera je pohledem na louku. Pokud se mu květinky líbí, pěstitele pochválí a políčko vlídným slovem „pohnojí“. Když jsou kytky mimo jeho sympatie, udělá maximum, aby louku pokosil. No a já najednou začal pociťovat nesmírnou touhu, stát se kamenem, na který padne Kellerova kosa. Nic víc v tom není.

Řekl jsi o sobě, že jsi staromilec, poslouchající z folku jen staré desky. Ty současné tě neoslovují nebo je to díky současným obrovským možnostem vydávání a z toho vyplývající nadprodukci? Nebo něco úplně jiného… Netýká se to jenom folku. Potřebuji hudbu pochopit, stát se její součástí, vnímat tóny celým tělem, mít „husí“ kůži, smát se nebo plakat a přitom při každém poslechu ještě něco nového objevit. Ve folku nasadili starší kolegové strašně vysokou laťku. Je málo nových desek, které mne obdobně osloví, nicméně i takové se najdou.

*A jak bys tedy hodnotil, když se podívám na poslední rok, desku **Žambochů** nebo **Zhasni?***
Obě desky vznikly dříve, než jsem se seznámil s jejich rodiči, tak si troufám říct, že nejsem v jejich hodnocení postižený následným přátelstvím.
Zhasni
je velmi nadějná kapela. Spojení
Horák-Vaněk
je ojediněle vyrovnané a je to v jejich tvorbě slyšet. Kvalitní texty, kvalitní kompozice, která po dvou posleších neomrzí, ba naopak překvapí. Trochu je z desky cítit respekt, možná ostych nebo svázanost ze studiového prostředí. Možná je měl

Karel Markytán
jako producent donutit více chlastat :-). Nicméně je to moc podařené a autorsky vyzrálé album.

Žamboši si nesli břímě Anděla za první desku a posluchači čekali „bombu“. **Jan** je perfekcionista, který ven nepustí ledascos a jistě nechtěl očekávání posluchačů zklamat. Písně jsou precizně aranžérsky konstruované a přitom neztratily ani kousek emocí. Je to jedno z těch děl, u kterých člověk zatají dech a bojí se zhluboka nadechnout, aby náhodou nerušil vlastní poslech. Trochu mne mrzí odtajnění v písni „
Svobodě
“, na demu se jmenovala „
Tobě
“, posluchač musel hledat v textu, o čem se vlastně v písni zpívá. Taky je deska na můj vkus příliš uhlazená, trocha hrubšího zrna by neuškodila. Na druhé straně všechny tyhle drobnosti zastíní fakt, že mnohým škarohlídům Žamboši s plnou parádou natrhli pr…(zadek).

Jak došlo ke společným koncertům se Žambochy? Vzal jsem si půjčku 50 tisíc korun, šel s nimi za Janem a prolomil ledy. Dělám si legraci :-).

Hrál jsem s
Danou Houdkovou
a
Janem Leškem Heinlem
v Novém Jičíně. Honza volal, že by si dali s námi pár písniček jako takovou veřejnou zkoušku. Taková nabídka se neodmítá. Zahráli jsme si spolu jeden koncert, pak další a další. Hodně jsme se sblížili a byla „kytara ve futrále“.

Díky působení v jiném žánru máš možnost hodnotit folk s odstupem. Zkusíš srovnání?

Myslím, že si folkoví protagonisté neváží toho, co mají. Jistě, nejsou již 80tá léta, kdy hráli **Žalman, Janoušek, Dobeš**
300 koncertů ročně a všude měli plno, protože lidé byli lační po muzice. Ale nesouhlasím s názorem, že lidé nechodí na muziku. Oni mají jenom větší možnost výběru, více pracují, nakupují a koukají na televizi. Folk má v Česku obrovskou základnu a na rozdíl od jiných žánrů, lidi na folk chodí a kupují desky. Spíše je třeba si uvědomit, že 30 lidí v sále není málo.

Tvoje sólové vystupování je záležitost poměrně nedávná v porovnání s tím, jakou dobu se v hudbě už pohybuješ. Co tě vedlo na cestu písničkáře?

Když mi bylo osm let, vzal mě táta na vodu. Krom jiných dospělých tam byl i „
strejda Břéťa
“ (myslím, že se tak jmenoval), který hrál každý večer u ohně na překližkovou dvanáctistrunku a naprosto mne očaroval. Jednou večer ovšem zahrál píseň Pavla Dobeše „
Něco o lásce
“. V tu chvíli jsem věděl, že chci být písničkářem.

Ve dvanácti jsem byl tak přesvědčen o svých kvalitách, že jsem poslal Nohavicovi demo kazetu se slovy „Ahoj Jarku, jsem Monty a chci ti dělat předkapelu“ :-). Po čase mě ta drzost přešla a pochopil jsem, že musím hodně pracovat, abych se mohl stát písničkářem.

Až v osmadvaceti jsem prvně vystoupil na podium sám s kytarou. Od té doby si však užívám každičký moment spojený s mým písničkařením.

Podílel ses na osmi deskách (počítám-li správně), ta nejnovější s názvem
Rybolof
obsahuje třináct písniček. Jde o opravdu dokonalé představení písničkáře Montyho?

Těch desek je asi více, ale všechno jsou to desky kapel, se kterými jsem hrál nebo jsem jim dělal hudební produkci či režii. Rybolof je první deskou písničkáře Montyho a určitě zachycuje především hudební polohy, které ve své tvorbě preferuji.

Nezměnil bys v současnosti něco na své desce?

Nezměnil. Už když jsem ji točil jsem věděl, kde jsou skulinky, za které budu peskován. Věděl jsem, že se nebude líbit, když ve dvou písních vzpomenu Redla
.
Věděl jsem, že pokud použiji v aranžích samotné bicí jako podklad, nebude ortodoxní folkař spokojen. Jenomže ta deska je můj otisk emocí, moje výpověď. Nechtěl jsem udělat desku plnou hitů, která by oslovila úplně všechny bez jakýchkoli pochybností, která by nikoho nenakopla. Jsem rád, že dostávám zpětnou vazbu ze stran kritiku i posluchačů a jsem rád, že lidé nad mou tvorbou přemýšlejí.

Máš nějaké hudební plány, sny a představy a jak se potkávají s realitou?

Snažím se nežít moc v oblacích a spíše pracovat na tom, co mě baví. S Žambochem a
Frauenbergem
jsme si někdy v létě vymysleli projekt
SPOLU
. Tři písničkáři trochu jinak, než je lidé znají. Takové „Střední odborné učiliště muzických umění“. Zkusili jsme dva koncerty, které dopadly moc dobře a 6. prosince vyjíždíme na šňůrku. Jelikož je to šňůra vánoční, vezeme s sebou i dárky. Zdánlivě nicotná záležitost, za kterou se schovávají stovky hodin práce. V podstatě mým snem bylo hrát. Letos mám za sebou 70 koncertů, příští roky bych to chtěl ještě o něco málo navýšit… to jsou mé sny.